

Cvičení č. 5 - Otevřená ekonomika

1. Česká Republika měla v období 1993-2004 deficit obchodní bilance, od roku 2005 přebytek obchodní bilance. Je pro českou ekonomiku lepší přebytek nebo deficit? Vezměte v úvahu implikovanou změnu v čistém dovozu/vývozu kapitálu a jeho dopad na českou ekonomiku.

2. Na počátku osmdesátých let dvacátého století měly USA velké deficity veřejných rozpočtů a současně velký deficit obchodní bilance. Na konci devadesátých let dvacátého století byl rozpočtový deficit v americké ekonomice eliminován, ale deficit obchodní bilance zůstal. Pomocí vzájemného vztahu čistých exportů, úspor a investic vysvětlete, proč deficit obchodní bilance mohl zůstat tak vysoký, i když byl rozpočtový deficit eliminován?

3. Předpokládejme, že očekávaná míra inflace je 10% v USA a 5% v Japonsku. Reálná úroková sazba je 3% v obou zemích a předpokládejme, že platí parita kupní síly.

- a) Jaká bude nominální úroková míra v obou zemích?
- b) Jaké budou očekávané změny v reálném a nominálním měnovém kurzu?
- c) Pokud by se americký Federální rezervní systém rozhodl zvýšit nabídku peněz a inflační očekávání tak v USA vzrostla na 12%, jak by tato změna ovlivnila očekávané změny v reálném a nominálním měnovém kurzu? Pokud by jste plánovali investovat peníze do americké ekonomiky, jak by to ovlivnilo Vaše rozhodnutí?

4. Předpokládejme, že se americká vláda rozhodne uvalit clo na švýcarské hodinky, aby snížila svůj obchodní deficit. Jaký dopad bude mít toto clo na americkou obchodní bilanci? Jaký bude dopad této politiky na reálný a nominální měnový kurz? Jaký vliv bude mít toto clo na americké importéry a exportéry, kteří nejsou angažováni v obchodu s hodinkami?

5. Pokud jsou výdaje domácností na doma vyrobenou produkci 3.100; investiční výdaje firem na doma vyrobenou produkci 600; výdaje domácností na produkci vyrobenou v zahraničí 400; výdaje vlády na produkci vyrobenou v zahraničí 100; celkové investice firem 800 a celkové vládní výdaje 1000; kolik jsou čisté exporty?

6. Jaký vliv by mělo na českou úrokovou míru a české čisté exporty, kdybychom vyhlásili válku Rakousku za účelem obsazení lukrativních alpských lyžařských středisek?

7. Během osmdesátých let dvacátého století USA snížily daně a zvýšily výdaje na obranu, což vyústilo ve velké rozpočtové deficity. Vysvětlete jaké to mělo dopady na:

- a) výši investic v Evropě a Japonsku
- b) evropský a japonský čistý vývoz kapitálu
- c) evropskou a japonskou obchodní bilanci
- d) evropský a japonský reálný měnový kurz

Ve stejném období měla vysoký rozpočtový deficit i Belgie. Jak belgický rozpočtový deficit ovlivnil body a) až d)?

8. Jaký by měl být podle teorie parity kupní síly:

- a) nominální měnový kurz mezi libovolnými dvěma zeměmi?
- b) reálný měnový kurz mezi libovolnými dvěma zeměmi?
- c) vysvětlíte odpovědi v a) a b)

9. Pokud by se ČNB rozhodla zvýšit nabídku peněz v ČR, která by tak rostla rychleji než nabídka peněz v eurozóně, jaký by to mělo v dlouhém období dopad na reálný kurz české koruny k euru? Vysvětlíte.

10. Předpokládejme, že Big Mac stojí 60 CZK v ČR a 4 EUR v eurozóně. Předpokládejme, že nominální měnový kurz je 25 CZK/EUR.

a) vypočtete reálný měnový kurz

b) pokud se nominální ceny Big Macu v obou zemích nezmění, jakou hodnotu předpovídá teorie parity kupní síly pro reálný a nominální kurz CZK/EUR v dlouhém období. Vysvětlíte.

11. Sjednocení Německa vytvořilo řadu investičních příležitostí na východě Německa. Jaký dopad mělo toto zvýšení investic na německý čistý vývoz kapitálu, obchodní bilanci a měnový kurz? Ve stejném období musela německá vláda výrazně zvýšit výdaje na zaplacení nákladů na sjednocení. Jak tato skutečnost ovlivní odpověď na první otázku?

12. ČR je malá otevřená ekonomika. Předpokládejme, že máme obchodní přebytek a světová úroková míra je 3%.

a) Zakreslete výchozí situaci na IS(r) grafu a NX(ϵ) grafu.

Předpokládejme, že ve světě vypukne obrovská poptávka po plzeňské dvanáctce. Z toho důvodu poptávka po českých exportech vzroste.

b) do stejných grafů jako v bodě a) zakreslete důsledek této změny v chutích cizinců na křivku českých NX a český reálný měnový kurz. Jaký bude dopad na český obchodní přebytek?

c) s cílem pomoci ostatním odvětvím chce česká vláda přizpůsobit daně takovým způsobem, aby udržela reálný měnový kurz na původní úrovni. Jakým způsobem by měla vláda změnit daně? Zakreslete opět do IS(r) grafu a NX(ϵ) grafu a vyznačte jaký bude dopad společného působení bodů (b) a (c) na úspory, investice, čisté exporty a reálnou úrokovou míru.